

คำจำกัดความ (Definition)

1. บุหรี่

ในพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 หมายถึง ยาเส้นหรือยาเส้นปรุง ไม่ว่าจะมียาแห้งหรือยาอัดเจือปนหรือไม่ ซึ่งมวนด้วยกระดาษหรือวัตถุที่ทำขึ้นใช้แทนกระดาษหรือใบยาแห้งหรือยาอัด

ประเภทบุหรี่ในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่

1. บุหรี่ซอง ผลิตในประเทศ โดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดมีก้นกรองและชนิดไม่มีก้นกรอง**ชนิดมีก้นกรอง** เช่น กรุงทอง 90 กรองทิพย์ 90 สามิต 90 รยส. 90 สายฝน 90 กรองทิพย์ไลทส์ รยส. 90 เดอลุกซ์ กรองทิพย์ 90 เดอลุกซ์ ฯลฯ **ชนิดไม่มีก้นกรองหรือบุหรี่สั้น** ได้แก่ พระจันทร์ 33 เกล็ดทอง 33 สามิต 33 กรุงทอง 33 และรวงทิพย์ 33
2. บุหรี่ซอง ผลิตจากต่างประเทศ ได้แก่ บุหรี่ที่ผลิตในต่างประเทศและมีการนำเข้ามาในประเทศไทยที่รู้จักกันทั่วไป ได้แก่ มาร์ลโบโร วินสตัน มอร์ ดันฮิลล์ ลัคกี้ส์ ไตรค์
3. บุหรี่มวนเองหรือบุหรี่ที่ไม่ได้ผลิตจากโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ได้แก่ บุหรี่ที่มวนเองโดยใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น อาจเป็นกระดาษ ใบตอง ใบจาก ใบมะกา เป็นต้น หรือเป็นบุหรี่ที่ผลิตจากโรงงานของเอกชน ที่ไม่ใช่โรงงานยาสูบ
4. บุหรี่ซิการ์ ในพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 หมายถึง ใบยาแห้งหรือยาอัด ซึ่งมวนด้วยใบยาแห้งหรือยาอัด บุหรี่ซิการ์ที่มีจำหน่ายในประเทศส่วนใหญ่ผลิตจากประเทศอเมริกาและประเทศแถบยุโรป ได้แก่ ประเทศเดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ
5. ไปป์ เป็นกล่องสูบบุหรี่ที่มีเบ้าสำหรับใส่ยาเส้น ไปป์ส่วนมากทำมาจากเหง้าของต้นไม้ที่แข็งและทนความร้อนได้ อาจทำจากขี้ข้าวโพด หรือทำด้วยพลาสติกที่ทนความร้อนได้ดี

2. สุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา

หมายถึง เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เช่น สุราแม่โขง แสงโสม หงษ์ทอง สุรา 28 ดีกรี สุราขาว กระแช่ สาโท บรันดี ไวน์ วิสกี้ เปียร์ เป็นต้น

3. ระยะเวลาอ้างอิง

ระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ หมายถึง ระยะเวลานับย้อนหลังจากวันสัมภาษณ์ไป 12 เดือน เช่น วันสัมภาษณ์ คือ วันที่ 8 กรกฎาคม 2547 “ระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์” คือ ระหว่างวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 – 8 กรกฎาคม 2547

4. อาชีพ

หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภท อาชีพชุดใหม่ ต้องบันทึกทั้งชนิดของอาชีพ/หน้าที่การงาน ระดับความชำนาญ ตลอดจนตำแหน่งหน้าที่ ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดแยกประเภทอาชีพตามการจัดประเภทอาชีพมาตรฐานสากลได้ถูกต้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน ผู้จัดการฝ่ายผลิต นักเคมีฟิสิกส์ นักออกแบบ ระบบงานคอมพิวเตอร์ วิศวกรเครื่องกลการเกษตร ครูประจำชั้นประถมศึกษา เกษตรกรปลูกข้าว เกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น เป็นต้น

5. อุตสาหกรรม

หมายถึง ประเภทหรือชนิดของกิจการทางเศรษฐกิจที่บุคคลนั้นทำงานอยู่ เช่น โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป โรงงานผลิตน้ำมันจากพืช บริษัทขายรถยนต์ ร้านขายปลีกอาหารและเครื่องดื่ม การปลูกข้าว การเลี้ยงปลาน้ำจืด เป็นต้น

ถ้าสถานที่ที่ทำงานเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจให้บันทึกชื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมการค้าภายใน องค์การโทรศัพท์ เป็นต้น

6. สถานภาพการทำงาน

หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ทำงานหรือธุรกิจ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

6.1 นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

นายจ้างในที่นี้ไม่ได้หมายถึง ผู้ที่จ้างคนงานทำงานประเภทงานบ้านเรือน ซึ่งไม่เกี่ยวกับ ธุรกิจ เช่น ผู้ที่จ้างคนมาทำงานในบ้าน ทำความสะอาด ซักผ้า เป็นต้น

6.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง โดยลำพัง ผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่ได้จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือนหรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

6.3 ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่ นา เกษตรหรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

6.4 ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชิ้น หรือเหมาจ่าย ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงินหรือสิ่งของก็ได้

ลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. **ลูกจ้างรัฐบาล** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของรัฐบาล
2. **ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้รัฐวิสาหกิจ
3. **ลูกจ้างเอกชน** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้งผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน เช่น ซักรีดเสื้อผ้า เลี้ยงเด็ก ทำกับข้าว ทำความสะอาดบ้าน

6.5 การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่จะเป็นการลงทุน การขาย งานอื่น ๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

7. รายได้

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

7.1 รายได้ที่เป็นตัวเงิน หมายถึง **รายได้สุทธิโดยเฉลี่ยต่อเดือน** จากการทำธุรกิจหรือจากการทำการเกษตรของผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็นนายจ้าง ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือผู้ที่รวมกลุ่มทำงาน

หรือหมายถึง รายได้ที่เป็นเงินเดือนหรือค่าจ้างของผู้ที่มีสภาพการทำงานเป็นลูกจ้าง รวมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงินโดยเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าจ้าง หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชั่วโมง รายชิ้น หรือเหมาจ่ายก็ได้

ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงิน หมายถึง รายได้ที่ได้รับจากการทำงาน นอกเหนือจากเงินเดือน/ค่าจ้าง ซึ่งเป็นรางวัลพิเศษที่นายจ้างจ่ายให้กับลูกจ้างอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือเป็นสวัสดิการต่าง ๆ ที่นายจ้างจัดให้ ได้แก่

- **เงินโบนัส** หมายถึง เงินรางวัลตอบแทน หรือเงินรางวัลพิเศษที่นายจ้างจ่ายให้กับลูกจ้าง หรือเป็นเงินที่จ่ายให้เป็นกำลังใจแก่ผู้ทำงาน โดยปกติจะจ่ายให้ปีละครั้ง หรือ ปีละ 2 ครั้ง ทั้งนี้ให้รวมเงินแต่ะเลี่ยที่นายจ้างหรือบริษัทจ่ายให้ในเทศกาลตรุษจีนด้วย

- **ค่าล่วงเวลา** หมายถึง เงินพิเศษที่นายจ้างหรือบริษัทจ่ายให้กับลูกจ้างเนื่องจากการปฏิบัติงานนอกเวลาปฏิบัติงานตามปกติ

- **ค่าทิป** หมายถึง เงินรางวัลพิเศษที่ผู้ให้บริการจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

- **ค่าครองชีพ** หมายถึง เงินพิเศษที่นายจ้างหรือบริษัทจ่ายให้แก่ลูกจ้างเพื่อเป็นการสงเคราะห์ หรือช่วยค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ

- **เงินทดแทน** หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิ กรณีลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย เสียชีวิตหรือสูญหายเนื่องจากการทำงาน

เงินทดแทนมี 4 ประเภท คือ

1. ค่าทดแทน จ่ายให้แก่ลูกจ้าง (กรณีไม่สามารถทำงานได้ สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ) และจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิ (กรณีตายหรือสูญหาย)
2. ค่ารักษาพยาบาล จ่ายให้แก่ลูกจ้าง
3. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน จ่ายให้แก่ลูกจ้าง
4. ค่าทำศพ จ่ายให้แก่ผู้จัดการศพ

- **สวัสดิการต่าง ๆ** หมายถึง เงินสวัสดิการที่นายจ้างเพิ่มเติมให้แก่ลูกจ้าง เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าช่วยเหลือบุตร ค่าที่พัก ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหาร ค่าน้ำมันรถ ค่าพาหนะ เป็นต้น

7.2 รายได้จากแหล่งอื่น ๆ ได้แก่

- บำเหน็จ บำนาญ เบี้ยหวัด หรือ เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ
- เงินชดเชยจากการออกจากงาน หรือ เงินทดแทน
- เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นนอกครัวเรือน
- เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ หรือ เงินช่วยเหลืออื่น ๆ จากรัฐ และองค์กรต่าง ๆ
- รายรับจากการให้เช่าที่ดิน การให้เช่าห้อง และสินทรัพย์อื่น ๆ
- ค่าลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตรต่าง ๆ
- ดอกเบี้ยจากเงินฝาก การให้กู้ยืม และดอกเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาล
- เงินปันผล
- เงินมรดก เงินของขวัญ
- เงินที่ได้รับจากการประกัน
- เงินที่ได้รับจากการถูกสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากกินรวบ และเล่นการพนัน
- ค่านายหน้ารับจากการขายอสังหาริมทรัพย์ หรือ ของมีค่าในกรณีที่ไม่ได้ประกอบเป็นธุรกิจ
- รายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น

8. ผลិតภณัทยาสูบ

หมายถึง ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบและผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคติเยนาทาแบกุ่ม (NICOTIANATABACUM) ไม่ว่าจะใช้เสพโดยวิธีสูบ ดูด ดม อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผล เป็นเช่นเดียวกัน

9. พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“บุหรื” หมายความว่า บุหรืซิการ์เรต บุหรืซิการ์ บุหรือื่น ยาเส้น หรือยาเส้นปรุงตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“สูบบุหรื” หมายความว่า ความรวมถึงการกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันจากการเผาไหม้ของบุหรื

“สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ ผู้จัดการ ผู้ควบคุม หรือผู้ที่รับผิดชอบดำเนินงานของสถานที่สาธารณะ

“เขตปลอดบุหรื” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรื

“เขตสูบบุหรื” หมายความว่า บริเวณที่ให้มีการสูบบุหรืได้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้